

Tweeënhalf jaar Wel in Ontwikkeling: wat leverde het op?

In maart 2023 startte Francis Lassche in onze regio met het project Wel in Ontwikkeling (WiO). Dat project was door de ministeries van OCW en VWS in het leven geroepen om thuiszitters in beweging te brengen. De regionale kartrekkers kregen daarbij alle ruimte om buiten de gebaande paden te treden. Aan Francis de taak om eerst maar eens tien verhalen op te halen van thuiszitters, kinderen en jongeren die met een ontheffing van de leerplicht niet meer naar school gaan. Inmiddels zijn we 2,5 jaar verder. Tijd om de balans op te maken: wat heeft WiO in onze regio opgeleverd?

Zonder vastomlijnd plan begonnen

Francis begon zonder draaiboek. 'Ik wist alleen dat ik gezinnen mocht opzoeken en kijken of er toekomstperspectief in zat,' vertelt ze. Haar kracht: ze stond los van school, zorg en gemeente. Dat maakte het voor gezinnen minder bedreigend. Ze werd niet gezien als iemand die "iets kwam opleggen", maar als een onafhankelijke creatieve pionier die gewoon aan de keukentafel aanschoof en luisterde. Francis: 'Dat was een perfecte strategie, want alleen als je een gesprek aangaat zonder oordeel of protocol ontstaat er ruimte en is er beweging mogelijk.'

Een paar verhalen uitgelicht

De tien verhalen werden er ruim twintig. 'Soms was ik mediator, soms vertrouwenspersoon en soms was ik de spreker namens de jeugdige. Zo was er een jongere die al maanden thuis zat. De zorg had zich eerder lijnrecht tegenover de thuissituatie opgesteld en dat gaf de familie het gevoel dat ze tekortschoten en faalden. De school wilde graag meewerken, maar wist het op dat moment ook niet meer. Ondertussen concludeerde de hulpverlening dat er wél sprake was van een positieve beweging.' Francis koos ervoor om eerst het vertrouwen van het gezin te winnen, en rust en ruimte te creëren. Vervolgens ging ze op zoek naar creatieve, nieuwe oplossingen en voerde vooral veel gesprekken met iedereen: ouders, hulpverlening, school en andere betrokkenen. Door te luisteren en te kijken naar wat wél werkt, kwamen er nieuwe mogelijkheden in beeld en kwamen partijen dichterbij elkaar. Op die manier ontstond samenwerking in plaats van verwijdering. De dreiging van een Veilig Thuis-melding maakte plaats voor passende ondersteuning. En de jongere pakte stap voor stap de schoolgang weer op. Langzaam, maar zeker ontstond opnieuw toekomstperspectief.

Tweeënhalf jaar Wel in Ontwikkeling: wat leverde het op?

Francis: 'In een ander traject ontmoette ik een thuisfront dat al jarenlang aan het vechten was om hun kind de juiste ondersteuning te geven. De zorgen waren groot en de energie raakte langzaam op. Ondertussen hing de angst boven hun hoofd dat Veilig Thuis zou worden ingeschakeld, wat de onzekerheid en spanning alleen maar groter maakte. Iedere brief en e-mail werd met kloppend hart gelezen. Ik mocht naast hen staan en hielp vandaaruit om misverstanden weg te nemen. Wantrouwen en uitputting maakten plaats voor verbinding en vertrouwen. De school durfde mee te bewegen; hulpverleners zochten mee naar nieuwe mogelijkheden. Die passende ondersteuning kwám er en de angst voor een uithuisplaatsing viel weg. Voor het eerst in lange tijd durfden alle betrokkenen weer vooruit te kijken. Kleine stappen werden grote stappen, en er kwam hoop terug niet alleen voor het kind, maar ook voor iedereen eromheen.'

Belangrijkste inzichten

Uit de 20 verhalen waar Francis bij betrokken raakte, kwamen waardevolle lessen naar voren. Francis: 'De 5 Sleutelprincipes waren heel erg van toepassing: sluit aan bij het gezin, maak ruimte, blijf je verwonderen, het gaat altijd anders, en: luister het kind tevoorschijn. Uit een enquête rolden daarnaast de volgende succesfactoren:

- Partijen bewust maken van wat wél kan.
- Meer denken vanuit mogelijkheden (kijk door een kansbril in plaats van een probleembril).
- Rust nemen & mijn hart volgen (tempo omlaag, veiligheid eerst).
- Het verhaal vanuit meerdere invalshoeken laten spreken.
- Successen delen en vaker samen aan tafel (gemeente, zorg, onderwijs).

Wat neem je mee?

Voor Francis is de opbrengst duidelijk: gezinnen hebben weer perspectief, jongeren zetten stappen in hun ontwikkeling en professionals zijn bewuster gaan samenwerken. Ook is een rol zoals de hare onmisbaar. 'Als iemand onafhankelijk naast een gezin gaat staan en écht luistert, zonder oordeel of protocol in het achterhoofd, komt er vaak verrassend veel in beweging. Dat gun ik elk gezin én iedere professional.'

Vragen? Meer weten? Francis is te bereiken via e-mail (f.lassche@vo2302.nl) en telefoon (06-10302843).